

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računna se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Bismarck — mrtev.

Najmogočnejši hrast v nemškem lesu se je podr. Bismarck je v soboto zvečer po kratki bolezní nagloma umrl.

Po pravici žaluje ves nemški narod za tem možem, ki je zdaj v tistem saskem gozdu zatisnil oči, saj je izgubil največjega svojega sina, moža, kakršnih zgodovina človeštva ne pozna mnogo, in kateremu tudi nasprotniki in sovražniki ne odrekaajo spoštovanja in priznanja.

Bismarck je dosegel skrajno mejo človeškega življenja, a dasi je že več let bil brez upliva v državi, katero je on ustanovil, je vendar vest o njegovi smrti pretresla ves nemški narod, prav ker je bil Bismarck najznamenitejši in najmarkantnejši pojav v heroični dobi nemškega združenja.

Skoro polstoletja je Bismarck uplival na politične razmere v Evropi in je s svojo genijalnostjo preobrazil njeno lice. Razkosano Nemčijo je zjedini in vsvaril iz nje velesilo, katera stoji mej prvimi na svetu in katera se pripravlja, da zavzame odlično mesto mej svetovnimi državami; s tem si je zagotovil vedno hvaležnost nemškega naroda.

Zjedinenje Nemčije je v prvi vrsti delo Bismarckovo, in to je tako kolosalen uspeh, da si ga večjega ni misliti, tak uspeh, da zagotavlja Bismarcku v zgodovini nemškega naroda odličnejše mesto, kakor vsem triinšestdesetim nemškim monarhom skupaj, kateri so to delo podpirali.

Tekoče stoletje je rodilo velike državnike, a niti Cavour, niti Gladstone, niti Thiers se ne morejo ponašati s takimi uspehi, kakeršne je dosegel Bismarck, in ni se torej čuditi, da se ga je nemški narod oklenil z vso ljubeznijo, in da ga proslavlja kot največjega moža našega veka, kot utelesenje idealnega Nemca, dasi je bil Bismarck vedno in jedino samo Prus.

Oton Edvard Leopold Bismarck se je rodil dne 1. aprila 1815. l. v Schönhausen in se po svršenih juridičnih študijah posvetil kmetijstvu. Živel je od l. 1839. do 1847. na svojih posestvih, kjer si je pridobil priimek „divji Bismarck“.

Prvi Bismarckovi nastopi v političnem življe-

nju niso obudili nikake posebne pozornosti, dasi si je znal Bismarck kmalu pridobiti na dvoru toliko upliva, da je l. 1859. mogel svetovati takratnemu princ-regentu, naj na noben način ne pomore Avstriji proti Franciji in Italiji, češ, osvobojenje Italije je prva etapa k ustanovitvi velike Nemčije pod pruskim vodstvom.

Čim je princ regent zasedel pruski prestol, oklenil se je Bismarcka in se popolnoma podredil njegovemu vodstvu. Bismarck mu je svetoval, naj vse svoje moči osredotoči na to, da pripravi dobro armado, in da napolni državno blagajno, in ker se je pruski dež. zbor ustavljal tem zahtevam, je kralj Viljem poklical Bismarcka na čelo pruske vlade. Devet let pozneje se mu je Bismarck zahvalil za to zaupanje s tem, da mu je posadil na glavo cesarsko krono.

Leta 1863. je Bismarck provzročil, da je pruski kralj odklonil povabilo Avstrije na shod nemških vladarjev v Frankobrodu, in Bismarck je razvil pruski program za rešitev nemškega vprašanja, zahtevajoč popolno ravnopravnost Pruske z Avstrijo in skupen, po narodu voljen parlament. Avstrija je to odklonila in Bismarck je tedaj izjavil, da se nemško vprašanje da samo rešiti „s krvjo in z železom“.

Poljska revolucija je dala Bismarcku priliko, si pridobiti naklonjenost Rusije, katera se je kmalu na to sijajno izkazala. Bismarck je Avstrijo ujel, da se je s Prusko zavzela za osvoboditev Šlezvika in Holsteina, a potem ruval proti avstrijski upravi Holsteina ter se, poznavajoč slabo avstrijsko vojno organizacijo, krepko pripravil za vojno proti Avstriji.

Da ta namen prikrije, je na spomlad predlagal dunajski vladi zvezo s Prusko, v tem, ko se je bil že sam porazumel z italijanskimi in madjarskimi revolucionarji. Čim je sklenil zvezo z Italijo, je Pruska vstopila iz nemške zveze in provocirala vojno z Avstrijo, katera je bila odločena v bitki pri Kraljevem Gradcu.

Bismarck je kasneje sam priznal, da je leta 1866. igral va banque, in da je imel v kritičnem trenutku pri Kraljevem Gradcu že pripravljen revolver, da se v slučaju poraza pruske vojske usmrti.

Pruska je valed srečnega izida vojne proti Avstriji postala prva moč na Nemškem in velesila, kralj Viljem je sicer nameraval takrat anektirati tudi Češko, a Bismarck se mu je uprl, vedoč za tajno zvezo mej Avstrijo in Francijo, katera je jamčila Avstriji nje stare meje na severu.

Posledica te vojne je bila, da se je pruski teritorij znatno povečal, in da je bila ustanovljena severonemška zveza pod pruskim vodstvom, Avstrija pa je bila iz Nemčije popolnoma iztisnjena.

Toda Bismarck še ni bil zadovoljen. Deloval je na združenje vseh nemških držav v jedno državo pod vodstvom Pruske. V to svrhu je najprej sklenil tajno pogodbo z južnonemškimi državami in potem provociral vojno s Francijo, dočim ga je Rusija varovala pred Avstrijo.

Izolirana Francija je bila poražena in v Versaillesu se je dal pruski kralj Viljem kronati za nemškega cesarja. Ustanovljena je bila pod imenom Nemčije velika Pruska.

Bismarck je bil tedaj na cenitu svoje slave. Poslej je posvečeval svoje redke zmožnosti konsolidiranju Nemčije, stvarjanju pogojev, da postane Nemčija svetovna sila.

Leta 1879. je sklenil alijanco z Avstrijo, naperjeno proti Rusiji, iz katere alijance je potem postala trozveza, zajedno pa je sklenil z Rusijo tajno pogodbo proti Avstriji.

Smrt cesarja Viljema leta 1888. je omajala Bismarckovo stališče. Mož je postal Hohenzollernom nadležen, in mladi cesar Viljem II. se ga je otrese na nelep način. Dne 28. marca 1890. je podal Bismarck ostavko in cesar Viljem jo je sprejel.

Od svojega padca je samostaril Bismarck na svojem gradu. Poslovil se je od Berlinu z ošabnimi besedami „Le roi me reverra“ in delal svojim naslednikom mnogo težav, ker ni mogel preboleti svoje brezupljivosti, ali do veljave ni prišel več.

Bismarcku mora tudi sovražnik priznati, da je bil državnik v velikem slogu, genijalen politik in srečen politik, ali boril se je za preživelost ideje, za ustanovitev srenjeveškega bojnega nemškega cesarstva. Smisla za civilizacijo in za humanitarna prizadevanja ni imel, kakor je bil sploh krut, ohol in

LISTEK.

Starinoslovčev potovanje.

IV.

Zorkov mlin.

Državno in deželno cesto na obeh straneh Krke so v zadnjih letih poploma preložili, popravili in zravnali, da voz kaj hitro po njima drži. In vendar je ravno to nevarljivo znamenje, da jih kmalu več treba ne bo, ker železnica ob Krki se približuje vsak dan bolj svoji izvršitvi. Še povsodi, koder so imeli Rimljani svoje vojaške ceste izpeljane, obnesle so se železnice prav dobro in mislim, da se je društvo južne železnice že večkrat pokesalo, da njena progá ne sledi rimski cesti na pr. iz Celja v Ljubljano, ali pa iz Logatca (odnosno iz Postojne) v Gorico.

Taka gladka cesta pripelje nas do otoka sredi Krke, kjer stoji grofa Margherija grad Otok, a dober kilometer nižje doli na desnem bregu Strug ali Struga. Mislim, da ni izobraženega Slovenca, komur bi ti dve imeni ne bili znani. Kdor opazuje omenjena grada, še bolj pa oni, ki si ju tudi od znotraj ogleda, prepriča se kmalu, da v njima še vedno kraljuje ona ljubezni polna romantika, le

nekoliko z realnostjo prevlečena in oživljena, kakoršna nam je tako mojstersko naslikal dr. Tavčar v svojem znanem romanu in dramatiziral Ignacij Borštnik. Od otoka nimamo več daleč do Dolenjega Krongova, kjer se odcepi na levo nova cesta proti Šmarjeti in Mokronogu. Koj v začetku te ceste, ob vodnati rečici stoji poslopje g. Zorka, bivšega dolgoletnega župana, potem mlin in druge gospodarske zgradbe. V Margherijevem gozdu na severni strani od tod se nahajajo sledovi malega gradišča in velika, še nerazkopana gomila. Od zadej, spodej ob rečici izvira topla voda, ki je znana pod imenom „šmarjetske toplice“. Čeravno niso tako močne, kakor one pri Straži, vendar so po vsem Dolenjskem na jako dobrem glasu in slo vijo zlasti še mej Vlahi in Belokranjci.

Vzhodno od Toplice se vleče naploskan, večnema porasten hrbet proti Družinski vasi, Mladovinam in dalje proti Vinivruhu. Tu je bil l. 1879. in 1880. „eldorado“ za starinoslovce. Po vsej okolici je mnogo nad sto gomil razstresnih, od katerih je sam Schulz nad dvajset razkopal in ki so dale znamenite starine, znane pod skupnim imenom „šmarjetske najdbe“ (Deschmann, Führer durch das Rudolfinum, str. 50—54). Začenjajo se pa te gomile že koj blizu Zorkovega mlina, v Ko-

pičevi hosti. Na malem prostoru, ki je le 150 korakov dolg in 50 korakov širok, stoji nad štirideset gomil, od katerih je bilo najst več poprej odkopanih, a nekaj jih je razkril J. Pečnik l. 1896. Dalje so gomile na „Gmajni“ severozahodno od Družinske vasi, potem brez števila v gradenski hosti in na bližnjih njivah. V gozdu Franca Simončiča se nahajajo v gomilah s kamenjem obloženi in s ploščami pokriti grobi sežganih mličev, pri katerih so se našle celo po tri lončene posode, kar je bolj redko na Kranjskem. Pod Mladovino, potem v strelaški in oreški hosti čaka še brez števila gomil razkopalčeve roke. Nahajajo se tudi nasipi od mlajših, vendar še prazgodovinskih naselbin.

Gradišče, h kateremu so ti grobje pripadali, je stalo na podolgastem hrbtu Vinivruha (sv. Jožef 392 m, Jelševoc 389 m, sv. Ivan 369 m) in se vlekle skoro tri kilometre na daleč. Bilo je torej jedno največjih in najimenitnejših na Kranjskem in imelo bogate prebivalce, kakor se iz ohranjenih priložkov spozna. Od sv. Jožefa je krasen razgled čez vso okolico do Trebelna, Krške vasi in po vsem severnem obronku Gorjancev. Na visoki stopici jugovzhodno od omenjene cerkve je dal kovač Jože Vovk letošnjo spomlad za njivo kopati in tedaj so

do skrajnosti egoističen značaj. Bil je zastopnik trde reakcije, sovražnik vsake svobode, ter je vso Evropo potisnil pod nezno breme militarizma, katerega konec bo ali velikanska vojna ali pa socialnogospodarska katastrofa.

Slovanom je bil Bismarck velik sovražnik, če tudi je to prikrival. Poljake na Pruskem je brutalno zatiral, a tudi prizadevanje avstrijskih Slovanov za pridobitev ravnopravnosti je opoviral, kjer je mogel. Znano je, kako je leta 1870. pritiskal na Beusta, naj kaznuje kot veleizdajice tiste Čehe, Poljake in Slovence, kateri so izražali svoje simpatije za Francijo. Znano je tudi, kako je Hohenwarta leta 1871. v Gasteinu pestil in ga ščuval proti Slovanom, tako da je Beust v kronskem svetu mogel izjaviti, da Pruska ne pusti, da bi, če tudi v avstrijskem okviru, nastala češka država, in znano je tudi, kako je za časa Taaffea uplival na dunajski dvor, dasi se je kazal kot nekakega protektorja grofa Taaffea.

Z Bismarckom je izginil fenomenalen mož, a zapustil ni samo nepozabnega spomina, zapustil je tudi politično oporoko. Ideja zjedinenja vseh Nemcev pod vodstvom Pruske je prav sedaj oživila z novo močjo. To čutimo v Avstriji, kjer se ta ideja čudovito razširja. Morda bo Avstrija, kjer je Bismarck mej Nemci dosti popularnejši kakor v Nemčiji sami, prva država, katera se prepriča, da je bil Bismarck za nemški narod prava sreča, za Evropo pa velika nesreča.

V Ljubljani, 1. avgusta.

H krizi. Jedva je izšlo cesarsko pismo, s katerim se je zaključilo državnozbornsko zasedanje, že je prihitel baron Banffy iz letovišča v Budapešto ter sklical ministerski svet. Prišel je tudi pl. Kallay, skupni finančni minister, ter se po seji odpeljal takoj v Išč k cesarju. Poroča se, da je Kallay prevzel na cesarjev poziv posredovanje mej avstrijsko in ogersko vlado glede nagodbe. Javlja se, da je ogerska vlada pripravljena skleniti nagodbo z vsakim ustavnim zakonodajnim zastopom Avstrije. Ta „ustavni zakonodajni zastop“ torej ni treba, da bi bil baš parlament. — „Deut. Volksblatt“ piše h krizi: Pet kriz najedenkrat, zares, daleč smo prišli in avstrijsko ogerskega rekorda ne posekajo tako kmalu. H krizi v zunanjem ministerstvu pridružujeta se tu in tam ustavni krizi in poleg tega še v Avstriji in v Ogerski kabineti. In to o času mrtve sezije! „Deut. Volksblatt“ in drugi opozicijski listi se boje, da se sklene po Kallayevim posredovanju najugodnejša nagodba, dopovedujejo, kako pada ugled države, ter pozivljajo vlado, naj gre, od koder je prišla.

Kralj rumunski na carskem dvoru. Pri včerajšnjem galadinerju je govoril car Nikolaj sledečo napitnico: Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu za Vaš poset ter dvigam čašo na Vaše zdravje. Prav tako napijam zdravju Vašega Veličanstva kraljice, Nj. kraljevske visokosti princa Ferdinanda in prospevanju Rumunije. Kralj Karol je na to odgovoril: Vaše Veličanstvo naj mi dovoli, da izrečem svojo globoko zahvalo za Vaše milostljive besede ter za tako gorki in presrečni sprejem, kateri ste mi blagovolili prirediti; ob enem si dovoljujem zagotavljati, kako sem ganjen vsled Vaše nežne

delavci odkopali štiri nesečana ogrodja. Pri glavi četrtega so našli zlate pasne okove. Nižje doli proti jugovzhodu, sredi obronka nad Belo cerkvijo so odkopali in večinoma tudi razbili brezštevila latenskih grobov na vinogradu g. učitelja Šribarja in posestnika J. Košaka iz Kronovega. Še nižje doli, pa bolj proti jugovzhodu se nahajajo mej latenskimi tudi rimskimi grobi. Tu so našli čelado z vezmi, ki so od senec proti licom viseli, a v „Argi“ 1898, str. 19 so narisani in opisani kot „pasni sklepanci“.

Vinivrh in njega južni, zlasti pa jugovzhodni obronek, je še bogata zakladnica za starinske predmete. V izborni gostilni g. Majzla v Beli cerkvi, ali pa pri Zorku samem, dobi starinoslovec vsega potrebnega krepčila in počitka. Treba pa je tudi seboj vzeti jedi in pijače, zlasti če se celi dan v gozdu kopa, ali pa kopanje nadzira. Pečnik ima navado, da v vsakem gozdu, kjer več časa kopa, postavi malo kapelico iz zelenega vejevja in obesi v njo podobno M. B., pred katero gori oljnata lampica. Po dovršenem delu opravlja pred njo večerno molitev z delavci, potem pa hrani v njej kopalno orodje. In to je glavni namen kapelice, ker si tatje ne upajo kaj ukrasti iz nje, v pričo razsvetljene M. B.

pozornosti, s katero me Vaše Veličanstvo obsipa. Spomin na moje bivanje v Rusiji ostane za vedno zakopan v mojem srcu, prav kakor oni srečni časi, ko se je borila moja mlada armada mej Donavo in Balkanom na strani pogumne carske vojske, s katero me vsled dobrote Vašega Veličanstva družijo nova dragocena vez. Zjedinjen s svoje deželo v čutilih ter v živi in odkritosrčni želji, da bi moj poset Vašega Veličanstva ustvaril najboljše razmerje ter bi se prijateljske vezi z mogočno Rusijo še trdnje zvezale, napijam Vašemu Veličanstvu carju in carici in Vašim podanikom.

Špansko-ameriška vojna. Na Portoriku so dosegli Amerikanci zopet velikanski uspeh. Ko so se začele čete generala Milea pri Guanici izkrcavati, bežali so španski vojaki iz vseh okoliških krajev, pa tudi iz mesta Ponce. Tega so se Amerikanci takoj in brez boja polastili. Ponce je največje mesto na Portoriku ter ima 42.500 prebivalcev. Glavno mesto San Juan jih ima samo 26.500. V Poncu so našli Amerikanci mnogo streljiva in smodnika, katero vse so pozabili Španci. Kapitan Higginson pa se je polastil 20 jadenic in 70 ladij, ki so bile skrite v luki blizu mesta Ponce. Od tega mesta do San Juana, kamor so se umaknili Španci, je 110 klm. Ko dospo tja Amerikanci, poda se jim v kratkem tudi San Juan, kajti že sedaj se poroča, da so španski prostovoljci nezanesljivi. — Mej tem pa se javljajo pogoji, katere bodo stavile Zedinjene države Španiji. In ti pogoji so sila hudi: Španija izgubi Kubo, obdrži pa ogromne kubanske — dolgove, izgubi Portoriko in bržčas tudi Filipine. Senatni komite in reprezentatski komite sta za aneksijo Filipin, in le nekateri odličnjaki so zadovoljni s tem, da dobi Amerika ondi le postajo za premog. Velikanska je torej izguba Španije. Ako bi bila pred pol letom poslušala nasvet Mac Kinleya, naj da Kubi samostojnost, bi bila danes gospodar Portoriku in Filipin. Tako pa izgubi vse troje. Vrh tega pa si je nakopala še ogromno novih dolgov ter je izgubila več tisočev svojih najhrabrejših sinov.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 20. julija. Kluba dolenjskih biciklistov Novo mesto izlet dne 17. julija 1898 vršil se je povsem srečno in izborno. Izletniki, mej njimi dve navdušeni kolesarici, odrinili so ob 5. uri zjutraj iz Novega mesta čez Toplice v Čermošnice, kjer so imeli v gostilni gosp. Wittinea zajutrek. Iz Čermošnjice je bila prijetna vožnja po lepih serpentinah do Verčič; čez Kot tiščala so se kolesa zbog strmine navzdol peš in potem je šlo v urni vožnji Černomlju nasproti. V Černomlju pozdravil nas je župan g. Pahek z iskrenimi besedami in pri pozdravu navzoče dame odličile so nas in kolesa s šopki in venci. Mej sviranjem vrle črnomaljske godbe odpeljali smo se v mesto in po mestu, ki je bilo vseskozi z zastavami okrašeno, mej natlačeno množico mestnega in deželnega občinstva, ki nas je gostoljubno pozdravljalo. Po odstopu v gostilni g. Lacknerja zasedli smo ob 10. uri zjutraj z mnogim drugim občinstvom celi vrt in zavladata je že dopoldne najboljše volja. Mej gostoljubnim občevanjem svirala je godba. Pri skupnem obedu sprejel se je klubov predsednik za preljubezniv sprejem ter prosil g. župana, da izreče vsem, ki so sodelovali, klubovo najiskrenejšo zahvalo. Slavni

Pečnik tudi kuha v gozdu jajca, čaj, kamilce, kavo itd. Cuker razdrobi z istim neobrisanim nožem, s katerim je malo poprej sežgane mrličje brskal. Če pade kak kos na zemljo, zgrabi ga Pečnik koj s svojimi črnomastnimi prsti in ga vrže v zdelico, ne zmeneč se za to, ali se pri tem gabi ali ne onemu, kateremu je kava namenjena. V gozdu se tudi pisma pišejo in sprejemajo. Kot pismonoše služijo šolski otroci, ki prihajajo kaj radi k izkopinam na poti od doma v šolo ali obratno. Tudi vsako drugo naročilo radi preskrbe, če jim le krajcar pokaže.

Zorkova gostilna ima tudi to dobro lastnost, da se v njej dobi tudi izvrsten tropinovec, o katerem Pečnik trdi, da je najboljši „lek za zobe“, če jih prav kdo v čeljustih nič več nima. Tak lek je izvestno imel v mislih naš hudomušni, a še vedno mladi in zbadljivi Sivor, ko je zapisal na oglednico pod „Pozdrav iz Krškega“ naslednje granese:

Iztaknili smo čudo, klet cesarja Proba,
Brez Pečnika! Tam sod bil vina, zraven goba,
Primahal Pečnik: vino nekaj žrtva gobe,
Največ pa vzal je Pečnik v lek za zobe.
A Vam ostal je suh in prazen sod,
In vinski ta pozdrav od tod!

(Sledé podpisi.)

črnomaljski godbi in njenemu predsedniku, g. Jeršinovcu čestitalo se je na lepih uspehih in zahvalilo za podani užitek. Zahvalilo se je tudi še jednemu črnomaljskemu členu našega kluba za precizni aranžma, ki je njegova zasluga. Gospod župan napil je klub, gospod Jeršinovec povdarjal, da se črnomaljski veselje vsakega obiska, ker se čutijo zbog oddaljenosti od železnice zapuščene in oddaljene. Klubov predsednik napil je g. Lacknerja, ne kot po celi Kranjski znanemu gostilničarju, nego kot predsedniku cestnega odbora črnomaljskega, ki z neumorno delavnostjo popravlja ceste in posebno, ker zasajuje po istih sadea drevesa, za kar vse mu morajo biti posebno kolesarji hvaležni. Mej tem prišlo so k izletnikom po dovršenem obedu črnomaljske dame, katerim se je še posebej zahvalilo za pozdrav, vence in šopke. Mej sviranjem godbe razvila se je prosta zabava z vso živahnostjo in veselostjo gostoljubnih črnomaljskih meščanov, pri kateri tudi plesa ni manjkalo. Ob prezgodaj dospeli 4. uri popoldne smo se poslovili. Kolesarji zajahali so svoja kolesa, črnomaljski zasedli vozove in naprej je šlo do Metlike! — Pričakovali so nas že bratski kolesarji iz Karlovca, s katerimi smo se peljali po zastavami okrašenem mestu. Ojstopivši na vrtu g. Makarja, pozdravil je kolesarje in vse goste župan gospod Jutraš z vso lastno mu iskreno zgovornostjo, za kar se mu je zahvalil klubov predsednik. Pri dohodu in v pozno noč svirala je neumorno sl. metliška godba svoje veselo in krepke komade. Mej mnogimi napitnicami omenjam ono, s katero se je klubov predsednik zahvalil Karlovčanom za prijazen odziv na klubovo vabilo. Izrekel je, da Hrvatje in Slovence more približati kolo, da se bomo natančneje spoznali in umeli, kar vsi želimo! Občinstva v Metliki je bilo vse polno, kolesarjev 46. Na spanje ni mislil nihče, ampak pozno po noči in zarana zjutraj v ponedeljek splezal je kolesar za kolesarjem na kolo ter se spustil čez Gorjance, čez Kulpo, domov, kličeč drug drugemu „Zdravo“ in „Na svidenje“. Težavna je bila vožnja zbog neugodnega terena, vršila se je brez vsake nezgode in izlet ostane gotovo vsakemu udeležencu v najboljšem spominu.

Iz Boštanj, 26. julija. „Zagorski Sokol“ je napravil preteklo nedeljo izlet v Boštanj in tu priredil prav lep slovenski dan. V Boštanj se ni nastopil doslej noben „Sokol“, zato pa je bilo zanimanje za izlet „Zagorskega Sokola“ splošno, no pridobil si je tudi takoj ob svojem prihodu vseobče simpatije. Udeležba mnogoštevilna, godba, po gosp. kapelniku Hacetu izvrstno izurjena, igrala je ne utrudno, telovadci so navzlic utrujenosti in popoldanski hudi vročini zasvedočili svojo spretnost in veliko izvežbanost, pozdravi in zdravice, popevanje rodoljubnih pesni in naposled poslovice, vse vse je bilo tako iskreno, tako prisrčno. In ob tej priliki hotela je biti poročena vpriko rodoljubnega duhovnika in ob prisotnosti „Sokola“ vzorna prvobuditeljica zagorskih Slovencev, gospodična Ivanka Bevčičeva s svojim ženinom, g. Fr. Uraničem. Zanimiva taka poroka! Bog blagoslovi novoporočenca! Da, krasen je bil ta dan in nepozaben za Boštanj in prav iz srca kličemo vrlému „Zagorskemu Sokolu“: Slava! Na zdar! Na svidenje! Je bil pa omenjeni izlet k nam pomenljiv, koristen, potreben? Dolenjci smo, seveda, slovenskega rodu, ali naša zgodovinska preteklost in nesrečna trtna uš v največjem času je provzročila, da slovenska zaveznost v nas spi, ali ugaša, vso svojo pamet pa zastavljamo v prenovljenje uničenih vinogradov. „Primum edere...“ Razmere so take, da si upa trgovec Gschella v Radečah prodajati Slovincem „Bauernbund“-žveplenke, da ima trgovec Schalk v Sevnici v zalogi „Schulverein“-žveplenke, da tistih par Nemcev in nemškutarjskih oprod brez strahu in ozirov „hajlajo“ po naših slovenskih krajih. Še več, v Sevnici se vzdržuje nemška „Schulverein“-šola in, ker nemških otrok ni, pohajajo jo slovenski otroci in mej temi so mnogi iz župnije Boštanj. Za Judežve groše, hočem reči, za nekaj daril v obleki, hrani in šolskem orodju se dajo preslepiti celo posestniki, da pošiljajo v „Schulverein“-pionerčevalnico svoje otroke, jej dajejo s tem življensko moč, svojim otrokom pa kradejo tisti čas, ko naj bi se učili, kajti v slovenskem jeziku se v šoli ne poučuje, namščine pa otroci ne umejo in je tudi ne znajo, ko šolo zapuste. So li možni v teh razmerah kaki uspehi? Na te nepeagogične razmere opozarjamo pristojne šolske oblasti. In ta pomembna valnica je imela tudi preteklo nedeljo svojo veselico, katere se je udeležilo baje toliko Nemcev in nemškutarjev, da je nedostajalo prostorov. Pokazati treba, se ve, da je slovenska Sevnica in njena slovenska okolica prav za prav nemška, in to se zasvedoči z obilno udeležbo, dasi so tisto napravili somišljeniki iz daljnih in jako oddaljenih krajev... V takih razmerah pač treba vzbuditi slovensko narodno zavednost, ojačiti treba slovenski ponos! Tu imate delo, slovenski poslanci, v te kraje prirejte izlete slovenska društva, tu se gibaj živahno naša inteligenca, budi, svari, poučuj naše ljudstvo! Naprej naš rod, naprej zastava Slave! Svoji k svojim! Ali je bil po tem takem izlet „Zagorskega Sokola“ v Boštanj pomenljiv, koristen, potreben? Kaj pravite Vi, ki ste temu nasprotovali in ugovarjali z razlogi, ki niso resnični in nikakor ne opravičeni? Slovenkam in Slovincem iz Radeč, Sevnice in Krškega, ki ste se tega izleta udeležili, srčna zahvala!

Narodnjak.

= Ant. Berce

Shod slovenskega učiteljstva.

Ljubljana ima zdaj ljube in mile goste. Z vseh strani so prihiteli semkaj požrtvovalno delujoči zastopniki tistega stanu, kateremu je poverjena vzgoja in izoblikovanje slovenskega naraščaja. Zbrali so se učitelji in učiteljice iz Kranjske, iz Štajerske, iz Primorske in iz Koroške na zborovanje „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ in v namen, da na slovesen način izrazijo svoja čutila povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice.

Ljubljana je tem povodom deloma v zastavah in pokaže brez dvoma slovenskemu učiteljstvu svoje iskrene simpatije.

Učitelji in učiteljice so se največ že tekom včerajšnjega dne zbrali v Ljubljani, večerni brzovlak pa je pripeljal ljube goste, kateri so bili na kolodvoru slovesno sprejeti. S tem vlakom so se namreč pripeljali zastopniki češkega učiteljstva in zastopniki hrvatskega učiteljstva. Slednji so prišli v jako lepem številu, med njimi skoro vsi profesorji zagrebskega učiteljskega, pod vodstvom ravnatelja g. K. Matice.

Na kolodvoru je hrvatske in češke goste pričakovalo jako mnogo občinstva, največ učiteljev in učiteljic, ki so došlece pozdravili z vibarnimi živjoklici.

V imenu pripravljalnega krajevnega odbora je goste s krepkimi besedami pozdravil gosp. Juraj Režek, na kar sta se zahvalila jeden češki in jeden hrvatski gost.

Gostje so se s kolodvora v pripravljenih ekipažah peljali v Narodni dom, kjer so se jim odkazala stanovanja, zvečer pa so se učiteljice in učitelji zbrali na vrtu Narodnega doma, kjer se je razvila jako animirana zabava, katera je trajala prav do pozne noči.

Udeležniki tega častnega večera so bili gostje ljubljanskega učiteljstva ter so bili kot taki brezplačno pogosteni. Postrežbo so prevzele gospodične učiteljice, ki so s hvalevredno pozornostjo in neutrudnostjo skrbele za goste, za kar jim bodi izrečeno najtoplejše priznanje.

Vojaška godba je ves večer pridno in dobro svirala in žela obilo priznanja, zlasti za izvajanje slovanskih skladb, izrečenih pa je bilo tudi nekaj napitnic, izmed katerih naj omenimo samo krepko napitnico ravnatelja Matice iz Zagreba aranžirano shoda in častnega večera, v prvi vrsti gospodu E. Ganglu.

Danes dopoldne je bila seja Zvezinega upravnega odbora in seja odseka za ustanovitev društva „Jubilejska samopomoč“, popoldne pa je bila seja delegacije.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. avgusta.

— (Odvetniška komora kranjska) ima v soboto, dne 6. t. m., izreden občni zbor, in sicer popoldne ob polu 4. uri v pisarniških prostorih odvetnika dra. A. Moscheta v Frančiškanski ulici. Na dnevnem redu je volitev predsednika, volitev pravnika in njegovega namestnika.

— (Vsakemu svoje.) Gospoda dr. Krisper in dr. Majaron se vedeta tako, kakor da je shod odvetnikov in notarjev bil jedino in izključno njihovo delo in da bi se sploh ne bil vršil, da ona dva nista vzela stvari v roke. Nasproti temu je treba konstatovati, da je „Slovenski Narod“ prvi sprožil misel, naj se skliče splošen shod odvetnikov in notarjev, tedaj, ko dr. Krisper in dr. Majaron nanj še mislila nista, a storil je to po inicijativi gosp. dr. Stora. Vsakemu svoje!

— (Nasprotnik cesarske zastave.) Cenkerjeva hiša v Igriških ulicah je sedaj last kranjske hranilnice. To je upošteval tudi v njej stanujoči gostilničar ter razobesil učiteljskemu shodu na čast samo cesarsko zastavo, dobro vedoč, da gospodje pri kranjski hranilnici slovenske trobojnice, ki je zajedno deželna zastava, ne ljubijo. A tudi cesarsko zastavo je moral odstraniti. Včeraj je prišel hranilnični uradnik Avgust Dzimeški k njemu in mu ukazal, da mora cesarsko zastavo nemudoma odstraniti, a ker gostilničar tega „ukaza“ — ich befehle ihnen, — se je Dzimeški široko ustil, — ni takoj izpolnil, poiskal ga je Dzimeški še jedenkrat in mu v imenu hranilničnega ravnatelja, dr. Suppana ukazal, da mora cesarsko zastavo odstraniti. Zdaj se gostilničar seveda ni več ustavljal. Cesarska zastava je padla in Avgustu Dzimeškemu se je odvalil kamen od srca! Da gospod Dzimeški ne ljubi cesarske zastave, temu se ne čudimo, to je pa tudi povsem brez pomena, ker je Avgust Dzimeški taka ničla, da se mu ničesar ne zameri. Čudno pa je, da kranjska hranilnica na svojih poslopih ne trpi cesarske zastave in čuditi se je tudi dr. Suppanu, da še na stara leta uganja take brezpametne nerodnosti.

— (Šolski muzej), ki ga je ustanovila „Zaveza slov. učit. društev“ v proslavo cesarjeve pet-

desletnice, je nastanjen v pritličju I. mestne šole v Komenskega ulicah. Slovesno se bo otvoril jutri, dne 2. t. m., ob 9. uri dopoldne. K otvoritvi se razven učiteljstva uljudno vabijo tudi prijatelji slovenskega šolstva in učiteljstva.

— (Sokolaki izlet v Domžale) se je izvršil na splošno zadovoljnost vseh udeležnikov. Udeležilo se ga je 49 Sokolov v društveni opravi; 25 jih je odkorakalo peš iz telovadnice, ostali pa so se z vlakom peljali do Trzina, kjer sta se obe četi, navdušeno vzprejeti po domžalski požarni brambi in s prisrčnimi besedami pozdravljeni po ognjegaškem načelniku g. R. Mayerju, združili in z domžalsko godbo na čelu odkorakali proti Domžalam. Celo pot, osobito pa od Trzina skozi Stob in Domžale, ki sta bila vsa v zastavah, je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo ljubljanske Sokole. V krčmi domžalskega župana g. Matevža Janežiča, kjer je starosti dr. Tavčarju izročila županova hčerka krasen šopek s trobojnimi trakovi, se je razvila živahna, neprisljena zabava. Domžalska godba je vstrajno in dobro svirala; za svoje izvrstno modelovanje pa ni zahtevala nikakega plačila, na čemur naj ji tu izrečemo priznanje in zahvalo. Govorilo se je več napitnic: starosta ljubljanskega „Sokola“ dr. Tavčar je nazdravil občinskemu zastopu domžalskemu, njega vrlemu načelniku županu Janežiču in slovenskim Domžalam; dr. Kušar je napil požarni brambi, ki je „Sokolom“ priredila tako lep in navdušen vzprejem, zahvalil pa se mu je pobočnik požarne brambe g. Andrej Maček. Točno ob 7. uri, ko je še starosta pozdravil navzočo tržaško godo dr. Gregorina in dr. Rybářa, dalje Sokolovega častnega člana cesar. svet. Murnika in drž. poslanca Kušarja, so vsi Sokoli s starostom dr. Tavčarjem na čelu odkorakali proti Ljubljani. Do Stoba so jih spremljali godba in ognjegasci. — Domžalski izlet je bil glede na korakanje menda najdaljši izlet, kar jih je priredil ljubljanski „Sokol“ v vseh 35 letih svojega obstoja. Sokoli, ki so korakali peš iz Ljubljane, se celo, 14 km dolgo pot niso ustavili nikjer in so korakali ves čas v brzem koraku (128—130 korakov v minuti). Na povratku z jednim odmorom v krčmi pri Rogovilu je bila hitrost korakanja nekoliko zmernejša, vendar pa se je šlo še vedno v vojaškem brzem koraku (125 korakov v minuti). Ne moremo si kaj, da ne bi priznalo in pohvalno omenili vtrajnosti in čilosti zastavonoše ljubljanskega „Sokola“, br. Franca Anderwolda, ki je sam od Domžal do Ljubljane nesel težko sokolsko zastavo, menda najtežjo vseh slovenskih društev. Vestnemu sokolskemu poročevalcu bi bilo še konstatirati, da nas to pot, „Sokolom“ tako zvesti in naklonjeni dež ni nadlegoval s svojim vsiljivim prijateljstvom.

— (Stavbena kronika.) Tekom zadnjih štirih tednov so stavbna dela v našem mestu močno napredovala. V „Zvezdi“ odstranili so barako kavarnarja Krapša; na cesarja Jožefa trgu dvojce lesenih barak — ki sta se odpotali v Sinj, — in zidane lope, kjer so perice nakladale perilo. Na sv. Jakoba in Kongresnem trgu podreli se v kratkem dve trgovski baraki. Pri nuskem župnišču pričela so se ostala zidarska dela. V Wolfovi ulici je Orosi. Dolčeva hiša dograjena do drugega nadstropja. Slikarska dela v šentjakovski cerkvi so dovršena. V Lattermannovem drevoredu dovršeno je poslopje kluba slovenskih biciklistov. Prihodnji teden pričnjo kopati temelj za „Mestni dom“. Na Sarem trgu dogradili so Iv. Podlesnika hišo; v Prulah pa se hiša J. Peca ometava in snaži. V Kladeznih ulicah št. 10 izvršuje se prenovljenje hiše, v Vrtnih ulicah št. 22 del bleva. Tovarnar Drešle dal je svojo delarnico predelati za mala stanovanja, ki bodo pa valed vlažnosti uporabna stoprav jeseni. Trnovska zvonika še nimata ostalega dela železnih okenj. Zgradba poslopja nove višje gimnazije dospela je do partêrja. Za novo vojaško bolnico dovaža se že potrebni stavbni material. Zadnji čas se je zopet par nesnažnih hiš prebarvalo, a v obče se nekateri hišni posestniki malo brigajo za olepšavo mesta. Pomanjkanje stanovanj z dvema in tremi sobami je še občutno. Stavbena materijala je dovelj na razpolaganje.

— (Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca julija 1898 vložile so v mestno hranilnico ljubljansko 804 stranke 396.176 gld. 17 kr., 724 strank pa je vzdignilo 378.338 gld. 86 kr.

— (Utonil.) Anton Šume, pekovski pomočnik in Janez Germ, pekovski vajenec v sv. Florijana ulicah št. 29, kopala sta se v soboto popoldne v Malem grabnu blizu mitnice na Opekarski cesti. Ko sta se že nekoliko časa kopala, videl je Germ, da je Šume kar najedenkrat postal črnkast po obrazu, in da je izginil pod vodo. Truplo se je šele včeraj našlo.

— (Nezgoda.) Delavka Ana Žagar padla je pri stavbi Pečarjeve hiše v Vodmatu z odra v klet in se je tako poškodovala, da je bila prenešana v deželno bolnico.

— (Žepni tat.) V zadnjem času izvršilo se je pri razstavnih v Lattermannovem drevoredu več žepnih tatvin. Včeraj pa se je tat zadržal, ko je ravno spet bil pri delu in je neki delavki bil vzel iz žepa denarnico z 2 gld. Tat je pečarski vajenec Janez Klinar iz Kroke.

— (Nemška pridobitev.) Piše se nam iz Drage: Pretečeno soboto je bil pri tukajšnjih ob-

činskih volitvah hud boj. Po strastni agitaciji so pridobili Kočevarji dva odbornika. Zmagali niso, vendar je za nje ta pridobitev velikanski uspeh. Odkar so poslali iz Ljubljane v to dolino (na Travo) učitelja Herbsta, se po naši fari strastno agituje za nemštvo. Kar nas je Slovencev narodnjakov, storili bomo svojo dolžnost, da se Draga ne ponemči, pričakujemo pa posebno pomoči od „Straže“ in „družbe sv. Cirila in Metoda“.

— (Koseskega slavnost.) V petkovo številko našega lista se je urinila nerodna tiskovna pomota. Naznanjeno je bilo, da bo Koseskega slavnost dne 16. t. m., kar naj blagovolijo čitatelji popraviti tako, da bo slavnost dne 14. t. m.

— (Pedagogičskega društva) občni zbor se je vršil dne 30. julija v Krškem pri prav veliki udeležbi udov. Po predsednikovem pozdravu in podpisovanju udanostne izjave je poročal tajnik o društvenem delovanju v preteklem letu. Društvo je dvakrat zborovalo (v Radečah in Kostanjevici) in izdalo „Slavnostni pedagogičski letnik“ z znano vsebino. V kratkem pa se bode tiskala knjiga „Stavbni črteži s proračuni“. Izdala se bode torej knjiga, ki bode dobro došla ne samo učiteljem, ampak posebno še obrtnikom, županom in uradnikom (zlasti zavarovalnim zavodom.) Pričakovati smemo torej razen udov tudi mnogo naročnikov. Knjigo bode krasilo okoli 70 podob. Cena ji bode 1 gl. Iz blagajnikovega poročila posnamemo, da je imelo društvo v minolem letu 213 gl. 98 kr. dohodkov, stroškov pa 408 gl. 8 kr., torej primanjklaja 194 gld. 10 kr. To društvo se torej še vse premalo podpira, vendar se moramo hvaležno spomniti nekaterih dobrotnikov, ki so društvu priskočili z znatnimi doneski na pomoč, in sicer v prvi vrsti sl. deželni zbor kranjski, potem prevzvišeni gosp. knezonadškof J. Missia, g. prof. M. Pleteršnik in posojilnica Krška. — Volilo se je potem 10 delegatov za zborovanje „Zaveze“ v Ljubljani. Pri volitvi odbora so bili izbrani J. Bezljaj kot predsednik, J. Rupnik tajnik, Fl. Rozman blagajnik, drugi odborniki so: J. Lapajne, J. Ravnihar, dr. T. Romih, A. Šest. — Natančneje poročilo sledi v šolskih listih.

— (Medveda ustrelil) je včeraj jutraj nad Vel. Poljanami tik Ortnega Koslerjev lovec. Čakal je srnjaka, a po naključju dočkal jednoletno medvedko, katero je z zrnjem podrl ob prvem strelu.

— (Ubegel cigan.) Pri okrajni sodnji v Ribnici je bil v zavarovalnem zaporu cigan Jakob Held false Jakob Rak. — Dne 29. julija dopoldne ob polu 8. uri pa je jetničarju iz dvorišča, kjer je šetal z drugimi kaznjenci, ubegnil. Dotičnik je star 22 let, doma iz Kotmarevasi na Koroškem, srednje velikosti, šibke postave, črnih las, ima majhne brke in je tudi po obrazu nekoliko poraščen. Trdi, da je godec. Karakteristično je na njem, da drži glavo nekoliko na desno stran.

— (Z Goriškega) smo dobili več dopisov o znani aferi Guggenbergerjevi in zlasti o napadu „Prim. lista“ na šolo. Zlobno obrekovanje šole je v meščanskih in v učiteljskih krogih na Goriškem obudilo opravičeno ogorčenje. Glede Guggenbergerja omenimo iz teh dopisov samo to, da so ga njegovi prijatelji poskusili rešiti pravici iz rok s starim središtvom, češ, da se mu meša. Sodišče je dalo Guggenbergerja po psihijatrih opazovati, a ti so konstatovali, da je mož popolnoma normalen in je bil Guggenberger vsled tega iz blaznice zopet prepeljan v preiskovalen zapor ter pride v prihodnjem zasedanju pred porotnike. Ostalih podrobnosti o počenjanju tega moza ne bomo posnemali iz dopisov, dostavljamo pa, da se vsi naši dopisniki čudijo tistim učiteljem iz goriške okolice, ki se pusté voditi po „Primorskem listu“ in pričakujejo, da ti učitelji pretrgajo vsako zvezo z obrekovalci nove šole.

— (Slovensko pevsko društvo v Trstu) priredi v nedeljo, dne 7. avgusta t. l., ob 5. uri popoldne o priliki društvenega izleta v Divačo na dvorišču gosp. Magajne na trgu v Divači veselico. Ustopnina 20 kr. za osebo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Lvov 1. avgusta. Listi javljajo, da je večja deputacija poljskih učiteljev odpotovala na shod slovenskih učiteljev v Ljubljano.

Dunaj 1. avgusta. Župan dr. Lueger je v imeni Dunaja kondoliral Bismarckovi rodbini. Vest o smrti Bismarckovi ni naredila tu nič več utisa, kakor vest o smrti kacega znane člana dvornega gledališča. Nemški nacionalci so s svojim žalovanjem popolnoma osamljeni.

Berolin 1. avgusta. Cesar je grofu Herbertu Bismarcku brzojavno sporočil sožalje in izrekel željo, naj dovoli, da se Bismarck pokopje v stolni cerkvi v Berlinu. Herbert je odgovoril, da cesarjevi želji ne more ugoditi, ker je pokojnik sam odredil, da hoče biti pokopan v saskem gozdu nasproti Friedrichsrube. Pokojnik je tudi sam določil, da se mora glasiti njegov nagrobni napis: „Knez Bismarck, rojen 1. aprila 1815 — umrl zvest

nemški služabnik cesarja Viljema I. V mavzoleju, v katerem bo počival Bismarck, bo pokopana tudi njegova žena. — Vest o smrti kneza Bismarcka ni tu naredila tistega utisa, kakor se je pričakovalo.

Berolin 1. avgusta. Bismarck je že dlje časa pred smrtjo napravil oporoko. Friedrichsruhe in knežji naslov dobi grof Herbert Bismarck. Premoženje, katero je zapustil Bismarck, je veliko milijonov večje, kakor se je mislilo. Jeden del je naložen v angleški banki, drugi pri Bleichröderju. Samo redovi in odlikovanja, ki so deponirana pri dvornem zlatarju v Berlinu, so vredna nad milijon gold. Znatno del tega premoženja dobe otroci grofa Rautzaua.

Madrid 1. avgusta. V raznih krajih so se pojavile karlističke bande. Vlada je proti njim poslala večja krdela vojaštva.

Madrid 1. avgusta. Poroča se, da je vodja Filipinskih ustašev, Aguinaldo začel agresivno nastopati proti Amerikancem.

Washington 1. avgusta. Pogoji za mir so naslednji: Španska odstopi Ameriki vse zapadnoindijske otoke, izvemši Kubo; odreče se nadvladi nad Kubo in privoli, da prevzame Amerika kontrolo, dokler se ne ustanovi definitivna kubanska vlada; Španska odstopi Ameriki jeden Ladranski in jeden Karolinski otok za napravo premogovega skladišča, prevzame vse na račun Kube in Portorika narejene državne dolge, in mora takoj umakniti s teh dveh otokov svojo vojsko.

Washington 1. avgusta. Manila je v tako obupnem položaju, da se mora vsak hip udati.

Washington 1. avgusta. Ameriški mirovni pogoji so dosti ugodni za Španijo. Povod temu je bilo poročilo admirala Deweya, da se je Amerikancem bati boj z ustaši.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Državne železnice.** Dne 12. julija se je otvorila proga Lužan-Zaleszczyki novih bukovinskih lokalnih železnic. — Z otvoritvijo prometa na lokalni progi Wolframs-Teltsch stopi v veljavo VII. dodatek k tarifam in tarifnim določbam za promet z ljudmi in prtljago veljavnim od 1. januarja 1898 za lokalne železnice izvemši gališke in bukovinske, na katerih oskrbuje promet država in za katere ne velja lokalni tarif c. kr. avstr. državnih železnic z dne 1. januarja 1898. Cena dodatku 10 vin. — S 1. avgustom 1898 je stopil v veljavo dodatek III. tarifa za prevažanje ljudi, prtljage, ekspresnih pošiljatev in psov (del I. in II.), s katerim se spreminjajo razne določbe glavne tarifa. Cena temu dodatku 10 vinarjev. — Dne 15. julija se je otvorilo mej postajama Forbes-Schweinitz in Neudorf na progi Dunaj-Heb ležeče postajališče Zaluži-Ledenice za osebni in prtljažni promet. Vožni listki se dobivajo na postajališču, za prtljago plačuje se naknadno. — Dne 20. julija so bila mej postajama Tribendorf in Murau, Tramsweg in Lintsching, Mariapfarr in Mauterndorf na progi skozi Mursko dolino ležeča postajališča Gestütthof, St. Andrä-Wölfling in Steindorf-Janninberg otvorjena za osebni in prtljažni promet, zajedno pa sta bili postajališči Wölfling in St. Andrä-Göriach opuščeni. — Dne 20. julija je bilo mej postajama Götting in Kasten na železnici skozi Ibbenthal ležeče postajališče Stiegengraben otvorjeno za osebni in prtljažni promet. — Dne 4. julija se je izročila prometu lokalna proga Mauthausen-Grein s postajama Mauthausen (zveza z državno-železniško progo St. Valentin-Budejovice), Schwertberg, Aisthofen, Perg, Anhof, Arbing, Baumgartenberg, Saxen, Dornach in Grein.

100.000 kron in trikrat 25.000 kron so glavni dobitki velikega jubilejnega razstavnega srečkanja, ki se izplačujejo le s 20% odbitki v gotovini. Prihodnje srečkanje bo nepreklicno dne 6. avgusta t. l.

Umrili so v Ljubljani:

Dne 29. julija: Jožef Čop, čuvajev sin, 5 mes. Vodmat št. 78, črevesni katar.
Dne 30. julija: Maks Starbek, potnikov sin, 2 mes. Vodmat št. 15, božjast.
V deželni bolnici:
Dne 26. julija: Jožef Bezljaj, mestni ubožec, 70 let, pljučnica.
Dne 27. julija: Marija Kainz, tovarniškega uradnika žena, 61 let, jetika. — Jožef Perme, delavec, 24 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani

dne 30. julija 1898.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, htl.	9	Špeh, povojen, kgr. . .	70
Rž,	7	Surovo maslo,	84
Ječmen,	6 50	Jajce, jedno	2 5
Oves,	8 50	Mleko, liter	10
Ajda,	10	Goveje meso, kgr. . .	64
Proso,	7	Telečje	58
Koruz,	6 50	Svinjsko	66
Krompir,	2 46	Koštrunovo	34
Leča,	13	Pišanec	45
Grah,	12	Golob	15
Fižol,	12	Seno, 100 kilo	1 78
Maslo, kgr.	96	Slama,	1 70
Mast,	72	Drva trda, 4 metr. .	6 60
Špeh, frišen,	66	„ mehka, 4 „	5

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
30.	9. zvečer	733.2	16.3	sl. szah.	skoro obl.	
31.	7. zjutraj	735.7	15.1	sl. svzh.	jasno	7.7
	2. popol.	737.1	20.5	sr. jvzh.	pol obl.	
1./8.	9. zvečer	738.2	16.3	brezvetr.	del. obl.	
	7. zjutraj	738.9	14.6	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	738.3	21.8	sr. jug	jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 17.0° in 17.3°, sa 2.8° in 2.4° pod normalom.

Dunajska borza

dne 1. avgusta 1898

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld. 70	kr.
Avstrijska zlata renta	121	gld. 65	kr.
Avstrijska kronska renta 4%	101	gld. 20	kr.
Ogerska zlata renta 4%	120	gld. 80	kr.
Ogerska kronska renta 4%	98	gld. 90	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice	905	gld. 85	kr.
Kreditne delnice	361	gld. 85	kr.
London vista	120	gld. 82 1/2	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	gld. 75	kr.
30 mark	11	gld. 50	kr.
30 frankov	9	gld. 23	kr.
Italijanski bankovci	44	gld. 50	kr.
C. kr. cekini	5	gld. 63	kr.

Dne 30. julija 1897.

1% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld. .	164	gld. 50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld. . .	192	gld. 50	kr.
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld. . . .	129	gld. 50	kr.
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi .	98	gld. 50	kr.
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld. . .	157	gld. 50	kr.
Ljubljanske srečke	23	gld. 50	kr.
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	gld. 50	kr.
Kreditne srečke po 100 gld.	204	gld. 50	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . . .	504	gld. 50	kr.
Papirnati rubelj	1	gld. 26 3/4	kr.

Učenec

sposoben za trgovino z mešanim blagom, vzprejme se takoj pri **Fr. Prijatelj-u** v Trzišču, Dolenjsko. — Dogovori pismeno ali osebno. (1158—3)

Pismonoša

se vzprejme pri

c. k. poštnem uradu v Starem trgu pri Rakeku. Dotične prošnje s spričevali pošiljati je omenjenemu uradu. (1169—1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. s jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5. uri 39 m. popoldne v Lesce-Bled. — **Proga v Novo mesto in v Metkovicje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. s jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. s jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 55 min. s jutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak s Dunaja, Lipska, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 9. uri 55 m. vlak iz Lesce-Bleda. — **Proga iz Novega mesta in iz Metkovicja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 1. uri 23 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. s jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih. (1044—22)

Dve spretni šivilji za živote

kateri sta dobro izurjeni, in

dve učenki

se takoj vzprejmeta pri gospé (1167—1)

Leopoldini Jean, Franc Jožefova cesta št. 5.

Trgovskega pomočnika

vzprejme (1168—1)

Oton Homan

trgovec z mešanim blagom v Radovljici.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel **v Trstu** (637—14) **trgovino za komisijonalno in špedicijsko poslovanje.** Narodila, in sicer mala v pošiljstvih po 5 kg po pošti in od 30 kg naprej po železnici, izvrševal bom točno in cenno. Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelezjavo, ribe i. dr. Pečal se bom s razprodavanjem domačih pridelkov, s prijetnim blagom v svojo skladišča, dajal na ista nasplacila in posređeval dotično prodajo na korist lastnika. Trgoval bom tudi s vinom ra debelo. Sprejemam zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — tvrdk in polagam za to kavejjo. Nadejaje se, da se me sorojaki domislijo, ostajam z odličnim spoštovanjem udani **Ernest Pegan v ulici S. Francesco št. 6.**

Št. 8155.

Razpis.

(1133—2)

V Metliki je izpraznjena služba

provizoričnega dež. živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 700 gld., in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 400 gld., dočim sta se mestna občina Metlika in sodni okraj Metlika zavezala, po 150 gld. prispevati v to svrhu.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati meso v mestu Metliki ter živino, ki se prižene tjekaj ob letnih semnjih ter tedenskih tržnih dnevih.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 25. avgusta t. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 18. julija 1898.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Samo **50 kr.** za **3 žrebanja.** V soboto žrebanje

Glavni dobitek **100.000 kron** **25.000 kron** v soboto žrebanje

Srečke jubilejske razstave **žrebanje: 6. avgusta 1898.**
žrebanje: 15. septembra 1898.
žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča J. C. MAYER, banka v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.